

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emmerich
Leiner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold. (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 171.

Brașov, Duminecă 3 (16) August

1908.

Neastâmpărul în sferile înalte și întrevederea dela Ischl.

Capetele încoronate, șefii dinastiilor din Europa, sunt ca nici odată până acum, preocupați de situațiunea prezentă și viitoare a statelor lor. Aceasta îngrijire se manifestă în mod destul de bător la ochi prin desele lor întâlniri și vizite. Par'că s'ar teme, ca nu cumva stând pe loc fără a da tot mai mari semne de viață și de putere, să treacă peste ei valurile timpurilor nouă, pătrunse de spiritul revoluționar al progresului, care nu se mai oprește la nici o margine, ci mână înainte cu forță irezistibilă.

Ce rol mai pot avea dinastiile, dacă nu își vor da toată silința de a face, ca cel puțin la aparință ele să fie acelea, cari conduc și împing curentele populare, iară nu să fie conduse și împinse de acestea. Tot neastâmpărul acesta în sferile cele mai înalte își are principala sorginte în grija dinastiilor de propriul lor viitor, apoi în înrăurirea nepăgăduită, ce o au azi dispozițiunile popoarelor asupra mersului politiceii celei mari dintre state și națiuni.

După împăratul Germaniei este regele Eduard al Angliei, care prin călătoriile și vizitele lui pe la curțile mari europene produce senzațiile politice ale timpului de față. Știm cum prin întâlnirea sa cu Țarul la Reval a adus în mare fierbere lumea politică și diplomatică europeană, uimită de schimbarea de front a Angliei, care de-odată păru că-și părăsește cu totul politica sa tradițională. Încă de pe atunci Eduard VII s'a hotărât să facă o vizită și bătrânului împărat jubilar Francisc Iosif I. pentru a dovedi *urbi et orbi*, că i-a rămas prieten bun, deși, poate, în viitor cărările sale se vor încrucișa cu acele ale aliatului monarhiei austro-ungare, Wilhelm II.

Trecând prin Germania, spre a merge la Marienbad, regulile de politeță între Suverani au adus cu sine, ca regele englez să caute o întâlnire

cu împăratul Wilhelm, care a și avut loc la periferia împărăției acestuia, în Friedrichshof. S'a observat cu drept, că dacă regele Eduard s'ar fi simțit atras de-o deosebită simpatie față cu nepotul lui de pe tronul german, i-ar fi dat vizita în Berlin sau la un castel de vară regal din apropiere. Simțământul că întâlnirea dela Friedrichshof a fost numai curată curtoazie, îl are și pressa germană, care în zilele din urmă a lansat diferite știri, că ar fi fost vorba la Friedrichshof, ca Eduard VII să facă pe la începutul anului viitor o vizită oficială la Berlin.

Primirea regelui Angliei la Ischl a fost cât se poate de pompoasă și călduroasă, ear Eduard VII pare că s'a simțit acolo în elementul său. Toasturile oficiale, ținute de ambii monarhi, conțin nota aceasta de cordialitate sinceră. Se evită a se vorbi în aceste toaste de pace și noi credem, că aceasta s'a făcut nu atât ca o consecvență a raporturilor celor vechi și bune dintre Anglia și Austria, cari fac a se subînțelege pacea, ci mai mult în scopul de a nu se aminti cu aceasta ocaziune tripla alianță și de a se izola astfel efectul întâlnirii numai asupra raporturilor dintre Anglia și monarhia noastră. Întâlnirea dela Ischl s'a remarcat și prin prezența ministrilor de externe a ambelor state, cari au ținut conferențe politice, unindu-se, se zice, în punctul de a observa în viitor o atitudine expectatoare în Orient și de a urmări cu bunăvoință desfășurarea și desvoltarea lucrurilor în Turcia.

Se vede, că regele Eduard își are un plan bine croit și îl urmărește cu tenacitate. În Germania domnește sentimentul, că acest plan ar fi îndreptat în contra puternicei dezvoltări a acestei împărății și că el ar corespunde iritațiunii ce domnește încă de fapt între Englezi și Germani din cauza rivalității, ce s'a dat pe față de un șir de ani între ei.

Ar fi poate greșit a presupune că planul de care vorbim trebuie să fie numai decât dușmănos Germaniei și desvoltării sale. Mai probabil este

că Regele se gândește mai departe și nizuindu-se a-și crea garanții, că Germania nu va turbura cercurile Angliei, tinde la o alianță mare europeană, care să apere interesele statelor europene față cu desvoltarea amenințătoare din America de Nord și Asia.

»A Nap« revine la proiectul de reformă electorală și spune, că acum s'a mai descoperit, că voiesc să schilodească și prin introducerea unui *cens personal*, acest proiect, care și așa se va naște fără mâni și fără picioare. Repetă, că nici disidenții, nici opiniunea publică a țării nu se va învoi una cu capul să se facă reforma cu votul plural! Noi, zice, suntem aderenții neclintii ai votului universal general, egal secret și după comună. Dreptul electoral cel nou nu e permis, zice, să elimineze dintre alegători pe nici un cetățean al acestei țări, pe baza vre-unui cens, fie după avere, fie personal.

Pressa și întrevederea dela Ischl. — Ziarele vieneze constată cu unanimitate tonul extrem de cordial și pacific al toasturilor schimbate la Ischl, precum și deplinul acord al persoanelor chemate să dirijeze politica Austro-Ungariei și a Angliei cu privire la evenimentele din Turcia, cari provocaseră oarecari neînțelegeri și tensiuni în Europa. Nu numai între Austro-Ungaria și Anglia, dar chiar și între celelalte mari puteri ale Europei există o deplină concordantă de vederi cu privire la politica orientală; toate puterile doresc fericită continuarea a resurrecțiunii Turciei în profitul păcii generale.

Cu privire la întrevederea dela Ischl ziarul englez declară, că această întrevedere a servit păcii. Ele spun, că raporturile dintre cei doi suverani sunt din cele mai bune. Poporul britanic privește cu simpatie această întrevedere, în care vede întărirea păcii europene.

O manifestație a Grecilor din Tesalia. Din Atena se anunță, că 1500 de escursionisti greci din Tesalia, între cari și doi deputați din camera grecească, au mers la Salonic spre a aduce salutările Greciei libere cu prilejul proclamării constituțiunii. Hilmi-Pașa, primind delegațiunea excursionistilor, le a vorbit în modul următor: Sunt fericit să primesc oaspeți din Tesalia, cari au venit să ia parte la bucuria noastră. Grecii ocupă un loc preponderant din punctul de vedere al civilizațiunii, al progresului și al sentimentelor liberale. Chiar aci, la Salonic, elementul cel mai progresist este grec, și pe ajutorul său

punem cea mai mare speranță. Când vă reîntoarceți în patria voastră, mulțumiți concetățenilor voștri pentru participarea lor la bucuria noastră.

Stolypin și Evreii din Rusia. — Într'o convorbire cu publicistul Stead, primul ministru rus Stolypin a declarat, că e cu neputință ca să admită egalitatea deplină a evreilor cu celelalte populațiuni din Rusia, deoarece o asemenea hotărâre ar provoca noi masacre ale populațiunii evreiești. Stolypin a zis, că ura de rasă, ca și ura religioasă, pe care poporul rus o nutrește împotriva evreilor, face cu neputință încă pentru multă vreme îmbunătățirea stărei acestora din urma. Declarațiunile acestea sunt considerate ca fiind părerea lui Stolypin față cu proiectul ce se va discuta la toamnă în Dumă.

„Conjurația“ pan-sârbă.

Ziarele maghiare se ocupă pe lungi coloane cu afacerea broșurei denunțantului Nastic, înregistrând între altele și știrile, ce-o primesc din Belgrad, că planul conjurației descoperite a fost făurit încă prin anii șasezeci de către Svetozar Miletić și că actualul proces nu e altceva decât continuarea procesului Omladine.

Interesantă este convorbirea ce-a avut-o un redactor al corespondenței »Kel. Ertesitő« cu deputatul Dušan Popović, unul din apărătorii conspiratorilor sârbi arestați. Acesta a declarat următoarele:

Dacă ar fi adevărat, că cei arestați au luat parte la publicarea conștientului statut revoluționar, aceasta n'ar fi încă o explicație a actualelor persecuții și arestări în masă. În acest statut e explicat lămurit, că pe teritoriul regatului ungar nu trebuie să aibă loc o acțiune revoluționară și că misiunea comitetului se va mărgini la deșteptarea conștiinței naționale. Statutul nu recomandă acțiune revoluționară pentru Croația și Slavonia, ci grăbește numai sprijinirea elementelor, cari cer asocierea Dalmației și asigurarea drepturilor lor de state individuale. Dar sârbi arestați până acum n'au luat parte la redactarea textului acestui statut, lucru ce l'au și declarat și dovedit.

În special n'a luat parte la publicarea statutului partidului sârb independent, care s'a entuziasmat în totdeauna pentru ideea continuării pacinice a progresului și a fost totdeauna în contra oricărei politici catastrofale. E lucru copilăresc apoi a se crede, că sârbi de aci s'ar hotărâ pentru revoluție, deoarece ei știu, că ar trebui să dea piept nu numai cu un milion de baio-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Inima trădătoare.

de Edgar Allan Poe.

— Fine. —

Nu mai câteva minute mă mai puteai stăpâni, să rămân liniștită. Bătaia inimei însă deveni tot mai tare și credeam că acum, acum îmi va sări inima dela loc. Și deodată fusei cuprinsă de altă frică, sgomotul putea să fie auzit de vre-un vecin.

Aceasta punea capăt la toate. Oară bătrânului sunase. Cu un strigăt tare rupsei orbitoarea laternei și sării în odaie. Odată — numai o singură dată gemu el. Într'o clipită îl rupsei în bucăți și trasei perinile grele peste el. După aceea zimbii mulțumită, că fapta a ajuns așa de departe.

Inima însă îmi bătea tare mai multe minute. De asta însă nu-mi păsa, căci doar, nu era să mă audă prin perete; în cele din urmă înceta și asta.

Depărtați perinile și cercetai corpul. Nu mai încăpea îndoiială era mort, mort ca și când n'ar fi răsuflat nici când. Îi pu-

sei mâna pe inimă și o lăsa mai multe minute. Nu să mai mișca. Era deplin mort. Ochiul lui nu mă mai putea năcăji.

Cine m'ar mai ținea de neună, și-ar perde cugetile acestea, dacă îi voi arăta ce măsurile cugetate luai de a ascunde corpul.

Noaptea începea să dispară și eu lucrăm în grabă mare. Rupsei din podeală trei scânduri și ascunsei totul în umplătură. După aceea pusei podelele la locul lor și drept acolo unde au fost înainte, așa că nici un ochiu omenesc, nici chiar al său nu ar fi putut descoperi vre'o schimbare.

De spălat nu era nimic, nicări o pată de sânge. Cât privește aceasta, eram tare atentă!

Când terminai toate aceste pregătiri, era oarele patru dar încă întunec besnă. Tocmai când bătea ceasul, bătu cineva la ușa dela casă dinspre stradă. Cu inima ușurată mersei afară să deschid. Zic cu inima ușoară, că de ce m'aș fi temut. Trei oameni veniră în lăuntru, cari mi se recomandară cu toată politețea, ca trei funcționari ai poliției. Unul din vecinii mei auzise noaptea un țipet, care deșteptase bănuiala unei fapte rele.

Aceasta se făcu cunoscută poliției și ea își trimise funcționari, să facă o anchetă.

Eu zimeam căci de ce aveam să mă tem? și zisei domnilor: bine a-ți venit! Despre strigăt zisei, că par'că și eu l'au auzit în somn, iar cât privește bătrânul zisei că-i dus la țară.

Conduc vizitatorii mei prin toată casa și îi provoc să privească în toate părțile și să cerceteze bine cu deamănuntul. În cele din urmă îi condusei și în odaia bătrânului, le arătai, că tot ce are bătrânul este binepăstrat și neatins. În sentimentul încrederii eram formal îmbătată, așa că adusei scaune să se odihnească funcționarii de osteneala lor. Și pentru mine în sumeția reușitei mele depline, pusei un scaun tocmai pe locul, unde ascunsei cadavrul prăzii mele. Polițaii erau mulțumiți. Purtarea mea îi convinsese și eu mă simțeam iarăși bine. Ei luară loc și pe când eu răspundeam cu plăcere la întrebările lor, ei flecăreau alte lucruri. Însă nu dura mult și simții cum deveneam palidă și voiam să plec.

Mă durea capul și îmi vuiu urechile, dar ei tot acolo ședeau și flecăreau mai departe și vorbeau într'un ton mai anumit.

Ca să mă eliberez de sentimentul acesta îngrozitor, mă amestecai de bună voie în petrecere. Însă sgomotul zuruitor

dura mereu și devenea tot mai limpede, până ce în fine mă convinsese, că nu era în urechile mele. În tot cazul trebuia să fi fost acum foarte palidă, însă ei vorbeau înainte și cu o voce tare. Chiar și sgomotul devenia mai tare — ce trebuia să încep? Era un ton înăbușit iute, întocmai ca ticănitul unui ceas înfășurat în vată. Îmi perdui respirația și funcționarii tot nu încetară. Vorbiam mai repede mai iute, însă sgomotul devenia tot mai tare. Mă sculai în sus și disputai despre nimicuri, cu o voce tare ridicată și cu gesturi violente. Nu'mi ajuta nimic. Și ca și când funcționarii cu privirile lor m'ar fi turburat, umblam cu pași grei prin odaie, în sus și în jos. Totul în deșert. Sgomotul creștea mereu, spumegam de mânie, mă infuriam blăstămam. Apuc scaunul pe cari șezui și bat podinele, dar sgomotul devenia tot mai tare și toate celelalte le astupa. Mai tare, mai tare, tot mai tare devenia. Și oamenii flecăreau mai departe și râdeau. E posibil, că ei să nu fi auzit? Puternice Doamne! nu nu! Ei o aud! Ei presimt legătura, cunosc însemnătatea! Ei își bat joc de frica mea! Acestea erau cugetile mele și mai sunt și azi. Toate păreau răcoreala pe lângă chinuirea sufletului. Totul era mai de suportat, decât aceste bății

nete ale monarhiei, ci și cu întreaga constelație europeană.

— De ce au fost atunci arestați acești sârbi?

— Nu e greu de ghicit. Actualul regim din Croația nu se poate menține decât prin vechiul sistem de brutalizare. În întreaga afacere a fost inventată de acest regim pentru a putea apărea ca salvator al monarhiei și pentru a putea fi autorizat să facă uz de măsuri extreme în contra croaților. Guvernul crede apoi, că arestarea sârbilor va produce consternare între croați, cari se vor întreba cu spaimă unii pe alții: »E cu puțință oare ca noi toți să fim aliați cu trădătorii de patrie?»

Dar actualul regim se înșală. Croații văd în aceste arestări numai persecuții îndreptate în contra sârbilor și știu, că baronul Rauch ar considera loial elementul croat de îndată ce i-ar sprijini politica sa. Din aceste persecuții maghiarismul nu va avea însă decât pagube, pentru că ele turbură amicitia sârbo-ungară.

Din România.

București, 1 August 1908.

Politice. — Moartea lui Ștefan Greceanu.

Viața politică, în acest sezon mort pentru ori ce soi de activitate, este și ea aproape moartă. Lipsesc odată cu faptele de politică generală și actele de guvernământ, în jurul cărora presa opozițiilor ar putea stăruia o agitare a spiritului public. Faptele de mai puțină însemnătate, cu un caracter particular și chiar personal, sunt de nevoie îmbrățișate de ziarile zilnice, expuse altfel a-și pierde cetitorii.

Aproape aici se mărginește activitatea politică de obicei în sezonul de vară al fie-cărui an, fără să se socotească, se înțelege, intrigile mărunte ce se țes prin culisele tuturor grupărilor și planurilor bune sau rele ce se urzesc pentru zilele de o mai rodnică activitate politică.

După moartea episcopului Nicolae Popea, un alt bătrân academician (acesta numai membru onorar al Academiei) îi urmează: Ștefan Grecianu. A încetat din viață Vineri la orele 10 a. m.

Făcând parte dintr-o bogată și veche familie boierească, a ocupat înalte demnități în stat și a avut însemnate rosturi în politica țării într-o vreme.

Coborât din familia boierului scriitor Radu Grecianu (Logofătul), a iubit și el știința și în deosebi în anii din urmă a făcut mai multe cercetări, cari l-au făcut membru onorar al Academiei Române.

Între lucrările sale mai însemnate se pot cita următoarele: 1) Heraldica română. 2) Câteva documente și un arbor genealogic pentru a proba descendența Domnului... din neamul boierilor »ot Brâncoveni«. 3) Discurs de deschidere a primului congres agricol în România. 4) Dela București la Sarmisegetuza. O excursie istorică în Ardeal.

Toate scrierile sale aproape au caracterul istoric și unele se ocupă și cu genealogii de ale unor familii boierești sau a vre-unui domnitor. Defunctul făcuse și multe prețioase daruri »Academiei Române«.

M.

Inmormântarea episcopului N. Popea.

La Inmormântarea episcopului N. Popea a rostit în numele »Academiei Române« dl Ioan Biana următorul discurs funebru:

Prea Sfințite Părinte!
Intristați frați!

Nu poate fi inimă omenească, care să nu se înduioșeze, căre să nu se măhnească, când vede pe membrii unei mari familii înnecați în durere pentru că au pierdut pe căpetenia lor, pe îngrijitorul, conducătorul și apărătorul lor, acela, care le sta în frunte și le arăta drumul cel bun și căile rele și primejdioase. Inima omenească, care nu s'ar mișca și nu s'ar înduioșa nici la vederea unor asemenea dureri, ar trebui să fie neatinsă nici de cea mai ușoară adiere ale învățurii dum-ezeescului Mântuitor, care a pus dragostea, iubirea deaproapelui cu temelii întregi Sale învățături: »Să iubești pe vecinul tău ca însu-ți pe tine (Rom. XIII, 9). Explicând Romanilor marea înțelepciune a învățurii Pavel — lumina Apostolilor zice (Rom. XIII, 10, 11, 12):

»Dragostea nu lucrează rău vecinului: drept aceea împlinirea legii este dragostea«.

»Și aceasta știind vremea, că acuma vreme este noi din somn să ne sculăm, că mai aproape este nouă mântuire acum, decât când am crezut«.

»Că noaptea a trecut, iar ziua s'a apropiat, să lăpădam dar lucrările întunecului și să ne îmbrăcăm în haina luminii«.

Stearul falnic, care a stat în fața furtunilor și s'a adumbrit și s'a apărât sub ramurile lui, a căzut jos părintele iubitor, care s'a condus cu atâta iubire și s'a îngrijit cu toate puterile sufletului său, de suferințele și de mișcările voastre, s'a dus dela voi; el și-a împlinit datoriile lui în această viață de frământări și de dureri. Cel de sus l'a chemat la răsplata fericii vecinice.

Înălțându-se dintre voi, el v'a dat dovadă nouă și hotăritoare, că sufletul lui întreg era cuprins numai de iubirea voastră, că numai la voi s'a gândit, că întreg numai al vostru a fost. Plecând dintre voi a ținut să arate turmei păstorite de dânsul, cu toată iubirea sufletului său, că pe toți v'a umbrit, fără deosebire de prietini și nepretini, de buni sau răi. Pilda sublimă — învățătura luminoasă — pentru cei cari rămân în urma marelui păstor!

Pilda, care ne arată că sufletul lui se înalță spre sferele cerești, totdeauna, când în cele mai sărbătorești momente ale îndeplinirii îndatoririlor sale arhiericești, el rostea cu glas înalt și cu privirile spre turma sa prea iubită cuvintele:

»Doamne, Doamne caută din ceriu și vezi și cercetează și întărește via, care a sădit-o dreapta Ta!«

Dar, intristați frați, acest păstor și părinte al vostru, nu a fost numai al vostru din aceasta de Dumnezeu binecuvântată dieceză a Caransebeșului, nu, el a mai fost și al tuturor preoților și fiilor, începând dela Săcelele de sub munte și dela valea Timișului, unde s'a născut, el a mai fost și al nostru al tuturor, cari slujim pretutindenea cărții românești.

El a fost și unul dintre fruntașii luminători ai neamului nostru întreg, nu numai cu fapta și cu cuvântul dar și cu cartea, cu scrisul.

De aceea am venit și noi aici să unim cu lacrimile voastre pe ale noastre la mormântul, în care se închid rămășițele pă-mântești ale fruntașului, ale părintelui nostru al tuturor.

În fața acestui sfânt locaș să ne pătrundem sufletele de învățăturile nobilelor părinte, care și-a dat tot și toate pentru turma sa iubită, iar — ca să-i urmăim întru câtva vieții lui întregi să ne tînuim bine în minți cuvintele Apostolului Pavel (Corint. I. 10).

»Și vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Isus Hristos, ca toți să grați aceași și să nu fie între voi împărțieri, ca să fiți întemeiați într'un gând și într'o înțelegere: Ușoară îi fie țărina, cum vecinic îi va fi reamintirea.

Serisoare dela Cluj.

— Aug. n. 1908.

Ziarul »Ellenzék«, în nrul său de la 5 Aug. a surprins lumea cu niște veritabile specialități clujene. Din prilejul, că niște »bravi« cetățeni din așa numitul »hoștat« au omorât un polițist și pe altul l'au rănit de moarte, ziarul caracterizează pe acești țărani maghiari, cari se fălesc a fi haiducii urmașilor colonizați de Bocskay. Zice că din lipsă de școale atâția analfabeți sunt între ei încât ai putea face un mare sat de munte din ei. Din pricina neculturei, ei — zice »Ellenzék« nu noi — operează mai ales cu 3 feluri de arme: 1) cu cosorul; 2) cu furcoiul; 3) cu revolverul.

Cu cosorul — cităm — împarte feciorul hoștăzan cultura socială între cei de sama sa; cu furcoiul cultivă pe străini, adică pe cei ce nu sunt din »hoștat«; iar cu revolverul ei învață morală de polițisti, după cum arată cazul dureros de deunăzi.

După această introducere destul de actuală și locală autorul trece la tema sa: denunță pe Românii din Cluj cari lucrează pentru cultura poporului lor. Denunță cu numele pe toți cei ce au luat parte la pelerinajul Românilor la Roma (7 Clujeni) denunță pe un venerabil domn, care a fost până de curând într'un post foarte important la comitat, iar acum pensionându-se a fost ales membru în direcțiunea institutului »Economul«, denunță apoi »reuniunea sodalilor români«, »reuniunea femeilor S. Mariae« și chiar școala română de fete din Cluj. La urmă, după atâtea denunțări, pe cât de malițioase, pe atât de neîntemeiate, conchide:

»Să dăm școală bună și lucru hoștăzenilor, și să controlăm bine reuniunile și școalele... atunci sălbătăcia va înceta de sine!«

Asta e cea mai specială specialitate! Va să zică hoștăzenilor să le dăm școală bună, dar celorlalți să nu le dăm! Hoștăzenilor să le facem școală, dar celorlalți să le împiedecăm umblarea la școală, căci »controlul« acela ce se invoacă, nu poate avea alt scop. Eată o adevărată specialitate! În toată lumea: *quod uni iustum, alteri aequum*; numai aci nu! Și nu-și dă seamă »Ellenzék«, care publică lucruri așa de contrazicătoare, că servește cauza neculturei, când pentru cei violenți pretinde școală, și pentru cei blânzi și buni, excepționează că li se dă învățatură și conducere îngrijitoare.

A venit fără de veste ca să desmintă denunțările de mai sus, moartea regretatului Iacob Mureșan, fost cantor și învățător al bisericii gr. catolice, și dela înființarea ei, secretar al »reuniunii sodalilor români« până de curând, când schimbându-se cărma, a prelat secretariatul urmășului său în celelalte slujbe, rămânând secretar de onoare.

Reposatul împlinise 71 de ani, din cari 50 ani în slujba bisericii și a școlii. Dela 1862 venise în Cluj, unde încurând a fost îndrăgit pentru vocea sa cea plăcută, cu care desfăta pe credincioșii simpli, ca și pe domni. Era și un bun versificator; la inmormântări versurile lui storceau lacrimi; de multe ori avea inspirații bune în aceste versuri de ocazie, și totdeauna cărta sa fie instructiv. Ca învățător a funcționat 46 ani, din cari în Cluj 44. În 1905 se pensionase, și astfel n'a mai ajuns să lucre în școala cea nouă. A văzut însă dără-mându-se cuibul acela scund, întunecos, în care bietul bătrân instrua câte 60--70 băieți, abia mai având loc să se miște printre ei. Inmormântarea i-a făcut-o curatoratul pe chelnuiala bisericii și a fost o inmormântare frumoasă, ca o apoteoză a unei vieți atât de îndelungate în slujba bisericii. Chilia cea mare a casei cantonale se îmbrăcase întreagă în dolii și un baldachin cu patru stâlpi intrauți scutea ca un cer sombru sieriul bătrânului dascăl. Biserica lui Bob, unde era să i-se facă prohodul, asemenea îmbrăcase dolii. Între-prinzătorii de pompe funebre rivalisau, care de care să facă mai mult pentru cantorul, care atătora le făcuse »cinstea din urmă«. Atâta multime de popor, în frunte cu inteligența din Cluj, venise la inmormântare, încât conductul lung, care se permise din strada Helta, peste piețele mai de frunte ale orașului, nu putea încăpea în biserică. S'a improvizat un catafalc în curtea cea nouă a școlii și acolo, în fața bisericii celei vechi și a școlii celei nouă s'a săvârșit slujba prohodirii aceluia, care pe atâția i a prohodit. Protopopul Dr. E. Dăianu i-a rostit un potrivit panegiric, pornind dintr'un psalm și sfârșind cu poetul, care a făcut așa de bine portretul dascălului bătrân:

»Azi, ca un sfânt dintr'o icoană vechi
Bland îmi resai cu fața ta blajină
Cu zâmbet bun, cu ochi cuminți și limpezi
Strălucitori de lacrimi și lumină.«

Iertăciunile le-a luat părintele Dr. Iuliu Florian, care denumit fiind preot militar la Viena, a ținut să iee parte la inmormântarea moșneagului cantor, și lui i-a dat cea din urmă slujbă în Cluj. — »Versul« — obiceiulul vers, pe care mai ales reposatul îl popularisase, doar a publicat o întreagă colecție »Coarda inimii« — i l'a cântat dl Ioachim Pop, învățător în Feneșul săsesc. La mormânt au rostit cuvântări de adio: Eug. P. Păcurariu, ca președinte al »Reuniunii sodalilor«, al cărei secretar a fost decenii de a rândul; Ioachim Pop, ca președinte al »Reuniunii învățătorilor gr. cat. din tractul Clujului« (»Ellenzék« mai poate denunța o reuniune, de care n'a știut) al cărei președinte fusese și reposatul. În fine i-a mai cântat un »vers« un fost elev, orb săracul, dar bun cântăreț, care neputându-și ceti opera, o cânta după suflerul acvirit anume. Era o duioasă scenă la mormântul luminătorului și cântărețului poporal...

Despre cantorul Iacob Mureșan s'ar cădea a se vorbi încă. Însemn, că curatoratul bisericii a avut buna inspirație de

de joc. Acest răs diabolic, nu'l mai puteam suporta. Imi era ca și când ar fi trebuit să mor, dacă nu strigam tare.

»Și acum ascultați oameni blăstămați strigai eu »nu vă mai ascundeți, Vă arăt fapta! Rupeți podelele aici! aici! este bătaia îngrozitoare a inimii lui.

trad. de G. Stinghe.

Epilog

La serbările dela Șimleu ale Asociațiunii.

Moci, 12/VIII 1908.

I.

Mai la drept: epilog și adausuri. Sau în plural: epiloguri.

Anume, atunci, în goana întâmplărilor, chiar și celui mai abil raportor îi seapă câte ceva »neprins«. Aceasta, ca să nu rămână »nesatisfăcută nici o așteptare«, — și câtă mare nu sunt ele! — le pune deci, pe urmă, în adausuri.

Și tot atunci, în goana întâmplărilor, stăpânit de obicei numai de amăgitoare »prima impresie«, raportorul nici despre adevărul preț al lucrurilor nu-și poate zăburi numai decât o judecată temeinică,

după vrednicie. Însă cesarului trebuie dat ce-i a cesarului. De aceea seamă-i — epilogul!

Să încercăm deci a satisface toate așteptările și a da cesarului ce-i a cesarului — dar, a și lua ce nu i a lui.

Spre Șimleu

La Șimleu, poți să ajungi, din spre Ardeal, pe două căi.

Una cu trenul, pe la Dej, Jibou, Zălau etc. făcând un colac de o zi, și coborând tot la un cias dintr'un tren, pentru a te sui în altul. Te mai mângâi doar cu ochii. Ei și se pot desfăta în văi mănoase și în dealuri romantice. N'ai putea să le zici ținuturi bogate, dar nici sărace. — Călea aceasta am făcut-o cei mai mulți la întorcere.

Cealaltă cale o faci cu trenul până la Ciucia, o gară cam pe la mijloc pe linia Cluj-Oradea, tocmai în munții cei mai frumoși și cei mai românești (feara mocanilor) — iar dela Ciucia te duce trăsura, pentru bani scumpi, în cinci ore până la Șimleu. Ținuturi și mai frumoase decât pe cealaltă cale. Ales când, abia după 3/4 ciasuri de cale, te pomenești, după un suș de câteva minute, pe vârful Meze-

șului sau Meseșului*) cum i-se mai zice, după ungrure, și din vârful te deschide o privire întinsă pe un șes roditor și frumos dela poale, unde ajungi mult mai încet decât ai urcat Mezeșul, după un coborâș de 1/2 cias cel puțin.

Trecând Mezeșul, ai dat în comitatul Sălăgiu!

Cizerul, satul unde a fost întâmpinat cu alai comitetul central, este întâiul sat pe pământul sălăjean. De aici s'a făcut primirea în Cizer, și nu la gara Ciucia!

Dintr'una ați aflat acum și aceea, că aceasta cale, a doua, a făcut-o comitetul central, și deodată cu el mulți alții, despre a căror soarte bună s'a putut convinge ori cine a cetit fidelul raport, al celui de al doilea raportor.

Aceeași cale o făcusem și eu, a doua zi, Vineri, cu noaptea în cap, singur-singurel, găsindu-mă zorile de zi cu nerăbdare așteptate, tocmai pe vârful Mezeșului. Am avut încalte avantajul, de a mă putea, nezăpăcit de sgomotul primirei gălăgioase, minuna în pace de frumșetele naturii și a sorbi cu poftă aerul proaspăt de dimineață. Nu mă simțiam păgubaș de

*) Nu e cuvânt maghiar, ci latin după origine. Însemnă mezuină, între două ținuturi!

loc. Imi venia numai părerea de rău, pentru că n'aveam măcar un tovarăș — acum și nicidecum, în acestea.

O cale pe drumuri așa de plăcute, te intramă și 'n suflet și 'n oase. Uți cele două nopți nedormite, uți ciuda de care trebuie să ai parte cu ridicata când te desparti de prietini, uți zile plăcute, uți griji ce te așteaptă, uți tot ce a fost, și ce va fi — puțin s'admira strălucirea naturii ce te desfătează. Sau, cine știe dacă o admiri! Poate nici nu o privești cu ochii deschizi de tot. Poate. N'o admiri, dar așa de bine îți cade, că te știi în ea, că o știi în jurul tău... Un simț neînțeles. Te uți poate pe tine însuți, atunci...

Și cu simțirea aceasta de împăcare în suflet, străbați rând pe rând câmpiile cele mai roditoare și satele cu cele mai bune gospodării, ale Sălăgiului. Tot sate mari; te miră cum mai p'ți atâtea lângă olaltă. Unele, chiar cu înfățișare de orașel. Vezi, în multe, biserici foarte vechi, de zid, calvine, dar vezi și frumoase biserici noi românești. Peste tot, cum afli și din monografia cea nouă, dar cum ni-se spunea și de mai înainte, în ținutul Sălăgiului ca și în al Sătmarului, țărânul român are o soarte mai bună decât în multe părți, unde stindardul românismului fâlăie sus și tare.

a-i eternisa numele printr-o fundatiune. In loc de »cununa peritoare« pe sicriu, curatorul a deschis o lista, care a avut aci in Cluj destul de frumos rezultat si se spera, ca si cunoscutii din afara, precum si toti cei ce pretuesc scopul filantropic ce se urmareste, vor contribui cu cate o coroana neperitoare. Monirea fundatiunii, care va purta numele lui »Iacob Muresan«, este pentru cantina scolara, care tintește a da ceva de mancare la amezai acelor elevi saraci dela scoala romana din Cluj, care vin din marginile orașului la școală si nu merg acasă de dimineața până seara. Un mai potrivit scop nu se putea găsi pentru eternizarea memoriei aceluia ce a fost dascălul copiilor saraci din Cluj 44 ani de-arândul. Ori cine contribuie spre acest scop servește cultura și contribuie la cultul bunilor dascăli.

STIRILE ZILEI.

— 2 August v.

Reprezentanța orașului Brașov va ținea Miercuri în 19 August o adunare generală ordinară în casa »Sfatului«. Inceputul la orele 3 p. m. La ordinea zilei sunt 15 obiecte, între cari și propunerea privitoare la rugarea băncilor »Kr. Allg. Sparkassa« și »National-Bank-Aktiengesellschaft«, de-a semna și comuna acții în suma de 100,000 cor. în vederea zidirii noului hotel.

Dep. Dr. I. Maniu între alegătorii săi. Președintele clubului electoral din Vințul-de-Jos, d-l A. Maniu, ne comunică că deputatul cercual, d-l Dr. Iuliu Maniu își va ținea darea de samă în Vinț la 23 August 1908 st. n. (Duminecă) la 12 oare a. m. și nu în 19/VIII cum din eroare a fost anunțat în »Tribuna« din Arad.

Prigonirea școlilor românești din comitatul Clujului. In comitetul administrativ al comitatului Cluj revizorul Varró a raportat, că sunt mai multe școli gr. catolice și gr. or., cari nu realizează progrese în instrucția limbii ungurești și în trebuințază manuale oprite. Comitetul a hotărât să denunțe pentru »delictul« din urmă pe patru învățători procurorului, între cari pe un învățător, care ar fi învățat pe copii cântece »antipatriotice« din România. Șase școli, cari nu corăspund acestui scop, au primit avertismentul întâi sau al doilea. Comitetul a hotărât închiderea a trei școli din motive sanitare și a mai propus ministrului închiderea altor șapte școli.

Superiorul mănăstirei românești dela Muntele Athos, părintele Teodosie Soroceanu, a sosit de câteva zile la Sinaia. Venerabilul preot are intenția a prezenta regelui Carol un memoriu despre situația Românilor din Turcia față de ultimele evenimente.

O vizită a Ungurilor din Romania la Budapesta. Societatea de cântări a Ungurilor stabilită în România, compusă din peste 150 membrii, a plecat la Budapesta, ca să vadă capitala patriei lor și să ia parte la serbările aranjate, în amintirea Sf. Ștefan. Comitetul societății generale de canto din Ungaria a ținut o întrunire sub presidenția d-lui Zidmy Iozsef, în care a

Bine înțeles, în cele materiale numai. Căci în cele spirituale stau slab de tot. Năcări poate nu se mai vorbește o românească așa de pocită, plină de cuvinte maghiare, ca și aci. Analfabeții dau un contingent tot așa de mare ca alte ținuturi românești. »Cartea românească« e tot așa de puțin răspândită ca și pe aiuri, unde stăm slab — cu toate că, socotind mai bine, țărânul sălăjan încă tot mai multă carte românească va fi având în mână decât cărturarul sălăjan.

Bine înțeles, în calea spre Șimleu, încă nu tulburau constatări de acestea gândul unui raportor.

Priveam mai bucuros la câmpuri și la sate.

Mă uitam cu o conștiențiositate de tânăr gazetar, la — recoltă. Bune bucate. Și eram parcă ușurat în suflet. Intr'un an, care amenință cu grea secetă, parcă mergi mai cu inima liniștită la »serbări culturale«, dacă poți zice fără cutremur: bune bucate.

Mă uitam cu plăcere și la sate. Numai când trecusem prin Crasna, îmi adusei aminte de gălăgiile dela alegerile dietale, și — mi-a fost dor de celălalt sat Totuși mi-a părut foarte scurtă calea până la Șimleu. Cătră 8 ciasuri, când îmi spunea birjarul că acuș sosim, gândești că mi-ar mai fi plăcut să mergem o leacă.

S. D.

luat ultimele dispozițiuni pentru primirea Ungurilor din București, formând din președinții societăților de canto din Budapesta și împrejurimi, delegațiunea pentru primire. Ungurii din București vor lua parte la cortegiul din ziua de Sf. Ștefan, iar după amiază la serbarea muzicală din grădina publică.

Teatra în Lipova. D-l Zaharie Bărsan, cu d-na vor da o reprezentație teatrală la Lipova, Duminecă în 16 August n. La Șiria vor juca de Duminecă într'o săptămână, în 23 August n.

Dela o întrunire a țărănilor români bucovineni, care a avut loc Dumineca trecută în comuna Crasna din Bucovina, ziarele vieneze relatează următorul incident: Duminecă a avut loc în acea comună o întrunire publică, convocată de partidul Lupu-Onciul, la care au luat cuvântul mai mulți membrii ai partidului creștin-social. Au azistat deputatul Isopesul și mai mulți învățători. După întrunire, țărăni, înarmați cu securi, topoare și sape, au pornit spre pădurea bar. Stârcea, pentru a pune stăpânire pe o parte din moșie. Țărăni începură să sape șantul de despărțire, când sosi subprefectul din partea locului și cu mare greutate reuși să-i îndepărteze, sfătuindu-i să recurgă la justiție pentru a intra în stăpânirea locului de pădure.

Inteligența română din Șeica-mare și jur, invită la petrecerea de vară, ce se va aranja în sala »hotelului comunal« din loc, la 15 (28) August a. c. (la Sf. Marie). Prețul de intrare: de persoană Cor. 1.20. — Venitul curat e destinat pentru procurarea de cărți pe sama școlarilor săraci dela școlile confesionale române. — Inceputul la 8 oare sara. Comitetul: Nicolae Racoța president. Aron Domșa vicepresident. Ioan Nistor cassar. Pompeiu Morușca controlor.

Timpul în România. Din București ni se scrie: Căldurile mari, cari obicnuiesc să bântuie prin Iulie și Iunie prin șesul Dunării și îndeosebi în București, anul acesta și-au făcut rândul în Mai și chiar pe la sfârșitul lui Aprilie, ca să poată rămâne, se vede, luna Iulie pentru vremea ploioasă de care atât Ardealul cât și România au avut parte. Apa n'a fost mult stricătoare grânelor secerate sau încă în picioare, dar a fost de un mare folos pentru pășuni, pentru vii (foarte bogate și frumose în acest an) și mai cu samă pentru porumburi. Au fost însă furtuni, cari au desrădăcinat copaci, au dărâmat și răsturnat tot ce a fost cu puțință și au ridicat coperișe, cum se poate vedea încă pe la cantoanele de pe linia ferată Ploești-București. Acum cerul e mai mult senin, iar nopțile răcoroase. M.

140.000 exilați într'un an. După indicațiunile poliției turcești, anul trecut au fugit din Turcia, din motive politice, 60,000 mohamedani și 80,000 armeni. Exilații s'au împrăștiat parte în Europa, parte în America.

Un nou metod de tractare a cancerului. Din Londra se anunță, că D-rul Bell a descoperit un nou metod de tractare al cancerului. Cu tratamentul său, care e în curs de experiență, d-rul Bell a obținut câteva rezultate îmbucurătoare.

Biblia cu 412 limbi. Se anunță din Londra că John Sharp, care timp de 28 de ani a avut conducerea publicării traducerilor de biblie în limbile străine pentru propaganda religioasă în toată lumea, s'a retras din funcție. Cu acest prilej a făcut unele comunicări interesante asupra activității sale. În 1880, când a intrat în funcție, biblia era tradusă în 238 de limbi; acum e tradusă în 412 limbi. Mai rămâne însă — zice dânsul — foarte mult de lucru. Biblia a fost tradusă în 92 limbi indiene; numărul acestor limbi e de 150. Sunt foarte mari greutatețile, ce sunt întâmpinate când se fac traduceri în limbi primitive. La tribul Nupe din Africa, un cuvânt poate avea opt înțelesuri deosebite, după intonația cu care se pronunță. Una dintre cele mai mari greutateți le întâmpină societatea biblică acum. Un misionar din Laos, lângă Annam, a tradus cu cea mai mare greutate părți din biblie în limba indigenilor și și-a trimis lucrarea la Londra, ca să fie tipărită. Semele scrisului erau astfel că a trebuit să fie făcute tipuri speciale de »litere«. Cu mare greutate au fost combinate colile pentru corectură. Dar când au sosit la Laos, misionarul și soția lui, cari aveau să le citească, muriseră de holeră. Dela întemeierea societății biblice în 1804, au fost împărțite în toată lumea peste 200 milioane de biblie.

Muzica militară va concertă mâne, Duminecă, începând dela orele 4 p. m. în restaurantul »Gewerbeverein«.

Cu 1 Septembrie nou a. c. am lipsă de un candidat. A se adresa la Dr. Teodor Popescu, avocat Făgăraș.

Aparate fotografice pentru diletanți. Recomandăm tuturor cari se interesează de arta fotografiei, acest sport plăcut și ușor de învățat casa specială provăduță cu articoli din domeniul fotografiei a firmei fondată în anul 1854. A Moll k. u. k. Hof-lieferant Wien I Tuhlauben 9. La cerere se trimite preț curent ilustrat.

Varietăți.

Tabloul de mai la vale ne dă o iconă fidelă de rolul pe care, din aproape toate punctele de vedere, îl joacă *Statele-Unite ale Americii* pe întreg globul pământesc. Cifrele de mai la vale arată partea ce revine Statelor-Unite din producția celor mai însemnate bogății ale pământului:

	Pământul	Statele-Unite %
1) Suprafața (în mile pătrate):	50,650,000	3,026,000 5.9
2) Populația	1,650,000,000	86,000,000 5.2
3) Cereale	3,285,000,000	2,592,320,000 78.8
4) Tutun	2,210,000,000	698,000,000 31.1
5) Bumbac	18,578,000	13,346,000 71.3
6) Fier	61,000,000	25,780,000 42.2
7) Petrol	260,000,000	162,000,000 62.5
8) Aramă	1,597,000,000	918,000,000 57.5
9) Aur	404,000,000	89,620,000 22.1
10) Argint	106,835,000	37,914,000 35.5
11) Sulf	832,644	298,859 35.8
12) Linii ferate	570,000	225,000 39.4

După cum se vede Statele-Unite, cu o suprafață, care nu e nici a 16-a parte din suprafața totală a uscatului, joacă un rol covârșitor în viața economică a lumii. Chiar populația, pe când în Europa crește cât se poate de încet, în Statele-Unite dimpotrivă creșterea e atât de mare încât încă în zece ani ea se poate ridica dela 86,000,000 la 100,000,000, iar la 1950 ea poate ajunge cifra de 200,000,000 locuitori.

Da altfel trebuie să se știe, că nu atât de mult nașterile măresc populația Americii de nord și lipsa lor scade pe aceia a Europei, — cauza creșterii populației Statelor-Unite e marele număr de imigrații, cari trec în Noul Continent.

Cu toată această creștere Americanii nu se îngrijesc, întemeindu-se pe întinderi imense de pământ încă neexploatate, pe bogățiile nemărginite de cărbuni de pământ, cari au o întindere de opt ori mai mare decât în Europa.

După cum se vede, e zadarnică lupta pe care Europa vrea s'o poarte ca să se țină economiceste în rând cu Noul Continent.

Acum sunt Turcii la ordinea zilei, turcii și turcoalicele (e vorba și de emanciparea lor de sub vâl) — dar sunt în deosebi la ordinea zilei tinerii turci. Și acum când evenimentul de căpetenie în politica europeană e mișcarea de reformare politică a împărăției musulmane să vedem ce rost are cuvântul *Poartă, Înaltă Poartă* sau *Sublimă* și într'adevăr *sublimă* a fost ea odată, într'un fel).

În adevăr ce legătură poate fi între puterea turcească, între guvernul turcesc și o poartă? — Și povestea acestui nume e destul de simplă totuși.

La Curtea otomană, ca și la cea din Persia, împărații trăind închiși în palatul lor, aveau obiceiul să dea audiențe la intrarea palatului, aproape de *poartă*. În acest vestibul se țineau și marile consilii ale împărăției, la cari luau parte miniștrii și marele vizir.

Și astfel s'a luat obiceiul de a se numi *Poartă* guvernul otoman sau chiar numai un element al puterii otomane. Apoi biruințele ienicerilor au făcut-o în cursul veacurilor *Înaltă* și *Sublimă* și tot așa i-a rămas numele, cu toate că azi ea nu-i nici măcar »înaltă«.

Se vede însă și azi la palatul Sultanelui, poarta care a botezat puterea turcească cu numele ei și arhitectura ei se poate admira cu un interes îndoit: arheologic și istoric.

M.

Maxime și cugetări.

De *Vauvenargues.*

Catilina nu nesocotea primejdia unei conjurațiuni.

Cine a făcut împărțirea pământului, dacă nu puterea? Toată preocuparea justiției este de a menține legea violenței.

Am cunoscut un bătrân devenit surd, care nu prețuia muzica, fiindcă el, zicea,

judecă fără pasiune. Iată ce numesc oamenii a judeca cu sânge rece.

Nu e nimic atât de rece pe lume, decât aceea ce cugetăm pentru alții.

Dacă o cugetare nu este de folos decât la puținii, o vor aplauda.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 15 August. George Nastici a trimis următoarea declarațiune ziarelor vieneze: Față de comunicatul oficial al regelui Petru și al guvernului sârbesc, cari au dezmințit cele cuprinse în broșura mea, declar că instrucțiunea, care se urmează actualmente în Agram, va dovedi cu prisosință *complicitatea guvernului sârb în uneltirile din Croația.*

Constantinopol, 15 August. — În cursul zilelor viitoare va apare aci un ziar liberal românesc, 2 ziare zilnice bulgărești și un ziar zilnic pentru apărarea intereselor populației spaniole. La Monastir vor apare de asemenea un ziar românesc și unul bulgăresc.

Sofia, 15 August. Șefii bandelor bulgare vor pleca în corpore la Constantinopol pentru a prezenta omagii sultanului pentru restabilirea Constituției.

Glume.

Din filozofia banilor.
X — În sfârșit, dragă Z, ce crezi că poți să faci fără bani?
Z (sentențios) Datorii.

O fetiță de 6 ani cătră mamă sa:
— Mamă, am necontentit durere la stomac.

— Pentru-că n'ai mâncat, draga mea, și pentru-că stomahul tău e gol; te-ai simți mai bine, dacă ai avea ceva în iel.

După prânz preotul face o vizită și în timpul conversației spune, că suferă de durere de cap.

— Pentru-că capul d-tale este gol, observă copila; te-ai simți mai bine, dacă ai avea ceva înăuntru.

Un ofițer nou prezintându-se la un regiment, comandantul între altele îi recomandă:

— Îți atrag atenția asupra unui lucru: nu admit să dai nici o pedeapsă, nu vreau pedeapsă la mine în regiment... Imediat ce vei pedepsi pe cine-va, te trimit zece zile la garda pieții.

Bibliografie.

St. O. Iosif. »Zorile« Dramă istorică. În două acte și în versuri. Prețul 1 cor (10 b. porto).

»P. Ispirescu« Povestirile unchiașului sfatos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. Teatru I.

De cuprinsul următor:
»Soldan Viteazul«, »Mama Anghelușă«, »Herșeu Boccegiul«, »Clevetici«, »Sandu Napoli«, »Surugiul«, »Ion Păpușariul«, »Cucoana Chirița«, »Barbu Lintaru«, »Paraponisitu«, »Kera Nastasia«, »Haimana«, »Gură-Cască«, »Stan Covrigariul«, »Vivandiera«, »Pacală și Tândală«, »Sara mitei«, »Craiu flor«, »Harță Răzășul«, »Ramășagul«, »Peatra din casă«, »Nunta țărănească«, »Chirița la Iași«, »Chirița în Provincie«.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani port.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branice.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr. Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantice și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Euzen-sdorf bei Wen.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Anunț de licitație.

În 24 și 25 August st. n. 1908 se vor vinde cu licitație obiectele ce sau amanetat din 10 Maiu 1907 până inclusive 20 Iulie 1907 și anume: sub numărul 6883—1907 până inclusive cu Nr. 9938—1907, al căror termin au expirat și nu s'au rescumpărat.

Licitația va avea loc în localul Casei de zăloge, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: Giuvaericale, Ciasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Cioare, Cositor, flanele, haine bărbătești și femeiesci, Cisme, Ghete și altele.

Vânzarea se face în bani gata. Rescumpărarea sau încrederea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó 1 August 1908.

[3-3]. Oficiul casei de amanetare din Brașov.

Anunț.

Sâmbătă în 22 curent la 9 oare a. m. în cancelaria subscrisului notar public, la cererea „Băncii Naționale” societate pe acțiuni, se vor licita mai multe rânduri de giuvaericale de aur și argint (ciasornice, inele, coliere, brățare, tabachiere), amanetate la dânsa sub numerii: 57, 99, 101, 132, 146, 195. Celui mai mult promițator, contra plății în bani gata.

Lucrurile ce se vor licita, să pot privi la subscrisul în oarele oficioase.

Brașov, în 10 August 1908.

Dr. Carol Lurtz,
not. public reg.

Grădină frumoasă

cu perspectivă încântătoare în apropiere de oraș este de vânzare în total sau parțial. Informații se pot lua dela administrațiune. [268,2-3.]

NOXIN

Cea mai bună
**Cremă
de
Ghete**

NOXIN

Se capătă în toate prăvăliile mai mari
The „NOXIN” Co.

Londra:
E. G. 57. Chiswell Street
Wiena XVIII.:
Willy Weingartner
S mpey-Strasse 13
Telefon 22149.

Paris:
125. Rue Montmartre
Budapesta, VI.:
Brüder Hochsinger

Fabrică de tricotaj **GEORG FOITH & Co., Brașov.**

Magazin cu articoli trico și mărunțișuri en gros — en detail.

Fabricație proprie de tot felul de ciorapi din mătase, ață, bumbac. Mare asortiment cu articole de sport pentru turiști și bicicliști, Sweter etc. Recunoscut ca cele mai bune fabricate.

Distins cu „Grand Prix” la Cincișeriei. 1907.

Comande de împletituri FOITH, precum și de toate produsele fabricii se primesc exclusiv în Magazinul nostru

Strada Porții 24,
se execută cu acurateță.

Mare asortiment de cămăși de Turiști în mărime mare și mică, diferite ornatați și prețuri. Tot soiul de rufărie, trico, cămeși rețelate, abso bătoare de sudoare pentru turiști Mare depozit cu manuși de ață, și tot-felul de mărunțișuri (Kurzwaaren)

**Restaurantul
„GEWERBEVEREIN”**

Radolfsring 7 (Bulevardul Rudolf 7).

Se recomandă Onor. vizitatori streini cât și stim. Public brașovean prin bucătăria sa bună și aleasă. **Bucate naționale române** în fie-care zi, precum și **beuturi escelente și curate.** Serviciu prompt și conștientios.

Curățenia perfectă.

Cu deosebită stimă

JOSEF PETER,

foști ni îndlungați Antrepr. al Coloșului Opr'er din Sinaia și al Restaurantului Cantinei Fabricii de postav din Azuga.

(7-13)

De vânzare

o droguerie și ferărie

existență de 50 ani cu circulațiune escelentă, eventual și o casă construită din mai multe localuri pentru prăvăli și mai multe locuințe.

Székelyhidý Gerő,

Tövis.

(1-6.)

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei”

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Ape minerale de celebritate universală, din izvoarele

VICHY

Proprietatea statului franșez.

Recomandate de celebrități medicale.

Célestins: contra suferințelor de rinichi, ud, bășică, soldină, diabet.

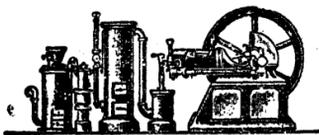
Grande-Grille: contra suferințelor de colică la fient, piatră la fieră, ingreunări la pânțec.

Hôpital: contra tuturor afecțiunilor dyspsoice.

Se capătă în toate prăvăliile de ape minerale și la farmaci.

Pe capsule cu etichetă stă numele izvorului

Puterea motrice cea mai sigură și perfectă
Fabricat de rangul prim
Motoare pentru sorbirea gazelor
SAUGGAS-MOTORE

Intrebuintate la încălzirea cu Antracit, Kooks, precum și că-buni de lemn

Funcționarea cea mai ieftină și regulată.

Cea mai s'gură

Spese de funcționat ca 1-2 bani de HP.

Permanent în deposit: **Motors de ulei și Benzin. Locomobile și Garnituri de îmblățit.**

— Condițiuni favorabile de vată. —
B. DÉNES, Motor-Budapest, V.,
Lipót-körút 15.

Preț curent și devis gratis!
(34,16-20).

Mare asortiment de lingerie.

Avem onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și streinătate, că la firma noastră

FRAȚII SIMAY,

Brașov, Târgul grâului 3, (lângă Cafenea),

cu ziua de 1 August începând să vinde un mare asortiment de Lingerie, complete trusouri cu prețuri foarte reduse ceea ce numai printr'o cumpărare foarte avantajoasă dela o fabrică am putut ajunge. Deci recomandăm amatorilor, că în timp de 4 săptămâni cât va dura, să asorteze după plac.

MARE ASORTIMENT ÎN:

Bluse, Jupoe, Confecțiuni, Toilete de Dame, atât costume de Dame, cât și de Domni, se pr-gătesc în timpul cel mai scurt.

Numai 4 săptămâni!

Cea mai bună ocaziune.

Cu prețuri foarte reduse.

O recerintă a frumsetei este
Teintul frumos.

Damele il pot conserva prin folosirea a miraculoasei
MARGIT-CREMA
a lui FÖLDES.

MARGIT-CRÈME este un cosmetic cu deosebire fin și plăcut, care netezește fața în scurt timp face pelea moale ca catifeaua. În 10-20 zile. Dispare cu desăvârșire piștrul, petele de fient și orice necurăten e a feței.

O particularitate avantajoasă a Crèmei este că nu face pielea lucie ca a te crème, din contra dispare lustrul, se poate folosi peste zi. Avantagiul principal că nu conține argint viu sau plumb.

Prețul unui borean mare 2 cor., borean mic 1 cor. Margit Pasta de dinți 1 cor. Apă de obraz 1 cor.

Depozit principal în Brașov: Kellemen Ferencz; Klein Victor; Kugler Rez-ő; Lang & Tanel drog.; C. H. Neustätter drog.; Neustätter Jucő, Oberth H. urick, Roth Victor, Stenner Fr gy.s.

In Sighișoara: A. V. Langner, farm.; Julius Tartler, drog.

Producător: **CLEMENS v. FÖLDES,** farmacist în Arad.
Comande de 6 c. r. să trimit franco.

A se feri de imitații!

A se feri de falsificării!

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutateilor celor mai ce biciose la stomac și pânțec, în contra cărcelilor și acrelei la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de fient, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2— Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu marca de securire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răceă.

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodu cel mai nou, pentru cultivarea rațională a pelei, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 40 b. Cincă bucăți cor. 1.80

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și rez. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provincie se efectuează zilnic prin rambursă postală —
La deposite să se ceră anumit preparatele provădute cu isăltura și marca de apărare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoții.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fileri s' vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.